

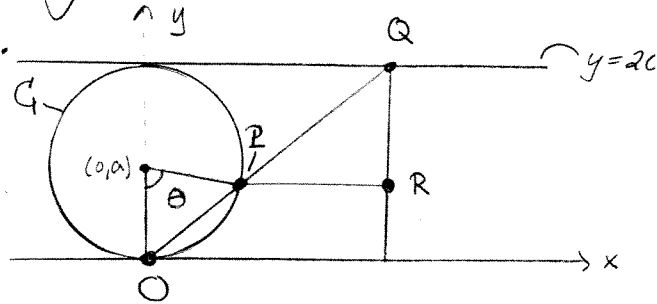
Johdatus differentiaaligeometriaan: Käyrät ja pinnat

Harj. 1
26.1.200

Mat - 1,3530 Feltonen/Perkkio

("Witch of Agnesi")

- 1) Olkoon C xy -tason a (>0)-säteinen ympyrä, jonka keskipiste on $(0,a)$, $P \in C$ ja Q piste, jossa pisteen P ja origon kautta kulkeva suora leikkaa suoran $y=2a$.
Olkoon R piste, jossa x -akselin suuntainen suora, joka kulkee pisteen P kautta leikkaa y -akselin suuntaisen, pisteen Q kautta kulkevan suoran.

Määrää pisteen R rata, kun

P liikkuu pitkin ympyrää C

a) parametrimuodossa (polku)

b) koordinaattien x, y yhtälönä.

- 2) Sykloidin muodostuu a -säteisen ympyrän pisteen ratana, kun ympyrä pyöri (liikumata) origosta lähtien pitkin positiivista x -akselia. Osoita, että sykloidilla on parametrisointi $c: c(t) = (a(t - \sin t), a(1 - \cos t))$.

- 3) Etoi episykloidin (ja hyposykloidin) parametrisointi, joka saadaan a -säteisen ympyrän pisteen ratana, kun ympyrä pyöri (liikumata) toisen b -säteisen ympyrän ulkopuolella (sisäpuolella).

- 4) Osoita, että $c: t \mapsto (\cos^2 t - \frac{1}{2}, \sin t \cos t, \sin t)$ parametrisoit käyrän, joka saadaan $(-\frac{1}{2}, 0, 0)$ -keskeisen 1 -säteisen pallon ja $\frac{1}{2}$ -säteisen, z -akseli keskeisen ympyräsylinterin leikkauksen (vinanin käyrä)

- 5) Voidaan määritellä säännöllinen käyrä C kokoelmalla säännöllisiä polkuja s.e. $\tilde{c} \in C \Leftrightarrow \exists$ sileä (= kaikkien kertalukujen derivaatat $\exists$) bijektio $\gamma: [\alpha, \beta] \rightarrow [a, b]$ s.e. $\gamma'(t) > 0 \forall t \in [\alpha, \beta]$ ja $\tilde{c}(t) = c(\gamma(t)) \forall t \in [\alpha, \beta]$ jollakin säännöllisellä polulla $c: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^n, c \in C$. Osoita, että säännöllisen käyrän pituus $l(C) = \int \|\dot{c}(t)\| dt, c \in C$ on hyvin määritelty l. riippumaton edustajan $c \in C$ valinnasta.

- 6) Osoita edellisen tehtävän avulla, että parametrisointi kaarenpituuksien suhteen on translaatio $s \mapsto \pm s + s_0$ vaille 1 -käsiäinen.